

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

GZ.sd-0700-64/2012

Warszawa, dnia 14 grudnia 2012 r.

p. R. Rejek

18.12.12

10635

17.12.12.

5877

Bucardis

Pan Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Panie Marszałku!

W związku z oświadczeniem złożonym przez Senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi Senatorami podczas 20. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przekazany przy piśmie z dnia 16 listopada 2012 r. (znak: BPS/043-20-834/12), uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Wskazane w oświadczeniu Panów Senatorów postępowanie o sygnaturze GZge-057-604-15-4/11 dotyczy wniosku Ireny B. [REDACTED] i Jana B. [REDACTED] o stwierdzenie nieważności decyzji Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 30 czerwca 1978 r. (nr OT.473-3/78) zatwierdzającej projekt wymiany niezabudowanych gruntów, położonych we wsi D. [REDACTED] oraz decyzji Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 26 września 1979 r. (nr OT.473-10/79), zatwierdzającej projekt wymiany niezabudowanych gruntów położonych we wsi D. [REDACTED] i D. [REDACTED] S. [REDACTED] (gmina Z. [REDACTED]). W dniu 5 września 2012 r. do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wpłynął wraz z aktami powyższej sprawy wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 30 kwietnia 2012 r. (sygn. akt IV SA/Wa 162/12) uchylający decyzję Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 grudnia 2011 r. nr GZge-057-604-15-4/11 oraz poprzedzającą ją decyzję z dnia 8 lutego 2011 r. nr GZge-057-604-5/10 w przedmiocie umorzenia postępowania.

Mając na uwadze wskazania orzekających w niniejszej sprawie sądów administracyjnych Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismem z dnia 8 listopada 2012 r. (nr GZge-057-604-2-2/12) zwróciło się do wnioskodawców z prośbą o wyjaśnienie zakresu zgłoszonego żądania poprzez wskazanie, co do których

gruntów, objętych wyżej wymienionymi decyzjami Prezydenta Miasta Łodzi, ma się toczyć postępowanie. W związku z tym, iż w piśmie z dnia 22 listopada 2012 r. Państwo B [REDAKTOWANE] sprecyzowali swoje żądanie, obecnie przygotowwany jest projekt stosownej decyzji w przedmiotowej sprawie.

Pragnę jednocześnie poinformować, iż w toku całego postępowania strony nie zgłaszały jakichkolwiek wątpliwości co do bezstronności pracowników zajmujących się powyższą sprawą, w tym również takich, które zgodnie z art. 24 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego mogłyby stanowić podstawę wyłączenia pracownika organu administracji od udziału w sprawie. Nie stwierdzono również przesłanek, o których mowa w art. 24 § 1 K.p.a., stwarzających konieczność wyłączenia pracownika z urzędu.

Przechodząc do pozostałych poruszonych przez Panów Senatorów zagadnień uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest organem właściwym do załatwiania spraw (w tym prowadzenia postępowań administracyjnych) w zakresie przypisanych mu działów administracji rządowej (rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne, rybołówstwo). Wynikająca stąd różnorodna tematyka postępowań indywidualnych sprawia, że ich stronami są nie tylko „rolnicy”, ale także inne podmioty – osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej - także te, które działalności rolniczej nie prowadzą. Podmioty te są rejestrowane poprzez wskazanie danych osobowych (imienia, nazwiska, nazwy, miejsca zamieszkania czy siedziby), a nie kryterium prowadzonej działalności, stąd też nie jest możliwe wskazanie liczby postępowań prowadzonych przed Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, których stronami są osoby prowadzące działalność rolniczą.

Jak już wskazano powyżej, tematyka postępowań prowadzonych przed Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest bardzo zróżnicowana, jednakże najwięcej spraw indywidualnych dotyczy szeroko rozumianej gospodarki ziemią. W ramach tej tematyki prowadzone są postępowania m.in. w zakresie:

- a) zezwoleń na nabywanie nieruchomości przez cudzoziemców,
- b) zmiany przeznaczenia gruntów rolnych,
- c) scalania i wymiany gruntów rolnych,
- d) nacjonalizacji i wywłaszczeń nieruchomości rolnych, gospodarstw rolnych i zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego,
- e) regulowania własności gospodarstw rolnych i uwłaszczeń,
- f) przekazywania własności nieruchomości rolnych na rzecz Skarbu Państwa w zamian za emeryturę lub rentę,
- g) przenoszenia własności nieruchomości rolnych przez Skarb Państwa na rzecz innych podmiotów,
- h) nadzoru nad Agencją Nieruchomości Rolnych,

- i) realizacji przepisów ustawy – Prawo budowlane,
- j) melioracji wodnych (z wyłączeniem spraw objętych działem administracji rządowej – gospodarka wodna).

Każde z tych postępowań cechują inne wymagania, przede wszystkim w zakresie gromadzenia materiału dowodowego czy ustalania stron postępowania, dlatego wskazanie średniego okresu ich trwania jest niemożliwe.

W tym miejscu pragnę również zauważyć, iż niezrozumiałym wydaje się pytanie o weryfikację tych decyzji, „co do których sądy administracyjne wyraziły zasadne uwagi w swych orzeczeniach”. Trzeba mieć bowiem na względzie, iż zgodnie z K.p.a. postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, zatem decyzja organu pierwszej instancji jest oceniana przez organ drugiej instancji, ale jedynie w sytuacji wniesienia przez strony odpowiedniego środka odwoławczego. Jeśli zaś chodzi o „weryfikację” decyzji dokonywaną po wydaniu odpowiedniego orzeczenia przez sąd administracyjny, to należy podkreślić, że na skutek wniesienia przez strony skargi na decyzję administracyjną, to właśnie sąd administracyjny (a nie organ) dokonuje odpowiedniej „weryfikacji” rozstrzygnięcia organu administracji. W tej sytuacji bowiem sąd wyrokiem oddala skargę na decyzję (wówczas decyzja jest uznana za prawidłową) lub też uchyla zaskarżoną decyzję. Uchylenie decyzji przez sąd administracyjny eliminuje ją z obrotu prawnego. Tym samym decyzja ta nie może być następnie ponownie „weryfikowana” przez organ administracji. Jednocześnie, zgodnie z art. 153 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu administracyjnym (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 270) „Ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie ten sąd oraz organ, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania było przedmiotem zaskarżenia”. Wynikająca stąd norma prawna nie pozwala na dokonywanie przez organy administracji oceny rozstrzygnięcia sądu administracyjnego, lecz bezwzględnie nakazuje zrealizowanie jego wskazań oraz zaleceń.

Z powyższych względów pragnę podkreślić, iż Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokłada wszelkich starań, aby jak najpełniej realizować wyroki sądów administracyjnych w tych wszystkich sprawach, w których doszło do uchylenia jego decyzji.

Olbrzymia ilość postępowań indywidualnych z zakresu gospodarki ziemią prowadzonych przed Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w szczególności zaś duża liczba wniosków indywidualnych związanych z roszczeniami dawnych właścicieli nieruchomości ziemskich, które wpłynęły do ministerstwa w latach 90-tych, spowodowała trudności w terminowym załatwianiu spraw. Dla przykładu wskażę, iż w latach 1990 – 2012 ministerstwo rozpatrzyło ok. 11 600 spraw dotyczących jedynie przejmowania nieruchomości ziemskich na podstawie dekretu o reformie rolnej.

Mając świadomość powyższych problemów, a także biorąc pod uwagę wskazania pokontrolne Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi szczególnym nadzorem objął postępowania z zakresu gospodarki ziemią. Departament Gospodarki Ziemią, do którego właściwości należą powyższe sprawy, przedstawia Kierownictwu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi półroczne, szczegółowe informacje dotyczące stanu ich załatwiania. Dane te obejmują m.in. analizę wpływu wniosków oraz liczbę rozpatrzonych spraw przez poszczególne wydziały. Analizowana jest także wydajność poszczególnych pracowników oraz wskazywane główne trudności, z powodu których nie było możliwe zakończenie prowadzonych postępowań w terminie.

W Departamencie Gospodarki Ziemią wprowadzono również szereg zmian o charakterze organizacyjnym, do których należy zaliczyć przede wszystkim istotne zwiększenie liczby stanowisk orzecznich, wprowadzenie wewnętrznych procedur postępowania w sprawach indywidualnych oraz wzmocnienie nadzoru merytorycznego nad pracownikami. Efektem powyższych działań jest stałe zmniejszanie się liczby spraw oczekujących na rozpatrzenie. Sporządzane przez DGZ dane statystyczne wskazują, że do tego Departamentu wpływa średnio ok. 270 nowych spraw miesięcznie, zaś w tym samym okresie rozpatrywanych jest ok. 320 spraw. Liczba spraw rozpatrywanych przewyższa zatem liczbę wpływających, nowych wniosków, co pozwoliło na zmniejszenie w ciągu ostatnich dwóch lat o ponad 1000 liczby spraw oczekujących na rozpatrzenie.

Mając świadomość, że likwidacja pochodzących jeszcze z lat 90-tych ubiegłego wieku zaległości w rozpatrywaniu spraw wymaga czasu, pragnę jednocześnie zapewnić, iż w dalszym ciągu są podejmowane działania usprawniające procesy poprzedzające wydawanie rozstrzygnięć w sprawach indywidualnych.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Bogumiern Plocke